

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 255/2024
29.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Марко Ристић, адвокат из ..., против туженог „Leoni Wiring Systems Southeast“ д.о.о. Прокупље, чији је пуномоћник Срђан Јанићијевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3460/2023 од 31.10.2023. године, у седници одржаној 29.04.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3460/2023 од 31.10.2023. године у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке и поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду од 10.02.2020. године и обавезан тужени да тужилу врати на рад, у усвајајућем делу става другог и трећег изреке првостепене пресуде.

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3460/2023 од 31.10.2023. године у преосталом делу и пресуда Основног суда у Нишу П1 1048/20 од 07.07.2023. године у ставу првом изреке у делу којим је обавезан тужени да тужилу врати на послове који одговарају њеној стручној спреми, знањима и способностима и у овом делу тужба одбацује.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1048/20 од 07.07.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле, па је поништено као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиле од 10.02.2020. године и обавезан тужени да тужилу врати на рад, на послове који одговарају њеној стручној спреми, знањима и способностима. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилу, на име накнаде штете у виду изгубљене зараде, за период од 01.02.2020. године до 31.03.2022. године, исплати појединачне месечне износе наведене у овом ставу, са законском затезном каматом на сваки појединачни износ, почев од последњег дана у месецу, за претходни месец, до коначне исплате, док је део захтева за исплату законске затезне камате на сваки појединачни износ почев од 16. у месецу за претходни, до

досуђеног последњег дана у месецу, одбијен као неоснован; као и да у корист тужиље на досуђене месечне износе за период од 01.02.2020. године до 31.03.2022. године уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање код надлежних организација социјалног осигурања и то Фонда ПИО, Здравственог осигурања и Националне службе за запошљавање, по стопи и основици које важе на дан уплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 371.332,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3460/2023 од 31.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, у усвајајућем делу става другог изреке и у ставу трећем изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија туженог делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревидент указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, која није предвиђена као ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Неосновано је указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1., с обзиром да се на овај начин фактички указује на погрешно утврђено чињенично стање, што такође не може представљати ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била у радном односу код туженог, на неодређено време, на радном месту радник на производним процесима ПЈ Решењем туженог од 10.02.2020. године тужилци је отказан уговор о раду применом отказног разлога из члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду и других повреда радне обавезе утврђене општим актом, колективним уговором и уговором о раду, због тога што је 10.12.2019. године, у периоду од 08:15 часова до 09:00 часова самовољно прекинула рад. Тужени је доставио тужилци упозорење о постојању оправданог разлога за отказ уговора о раду од 09.01.2020. године на које се тужилца изјаснила и исто оспорила наводећи да није прекинула рад већ да је била принуђена да застане са радом јер рад обавља на производној траци, на позицији 3 и 4, па како су претходне позиције престале са радом, ни она није могла да ради. У току поступка је утврђено да је 10.12.2019. године дошло до прекида у раду у периоду од 08:15 часова до 09:00 часова, при чему је неко од запослених искључио линију, али то није учинила тужилца.

Код утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев уз закључак да тужени није доказао да је тужилца својом кривицом учинила повреду радне обавезе – самовољни прекид рада, који јој се решењем туженог ставља на терет, јер у ситуацији када је производна линија на којој је тужилца радила заустављена, ни тужилца није могла да настави да ради и да се стога не ради о самовољном прекиду рада. Нужни услов за давање отказа на основу отказних разлога наведених у побијаном решењу је да је запослени својом кривицом учинио повреду радне обавезе, која се може извршити чињењем или нечињењем, као и да између

учињене радње и учињене повреде радне обавезе мора постојати узрочна веза, што је овде изостало. Такође, решење о отказу уговора о раду не садржи конкретизацију повреде осталих радних обавеза, с обзиром да је у решење о отказу уговора о раду само цитиран законски текст наведених повреда радних обавеза, без ближе конкретизације, што има за последицу да се тужили не могу приписати повреде радне обавезе које јој се на тај начин стављају на терет, те да стога нису испуњени услови за отказ уговора о раду у смислу члана 179. став 2. тачка 1. и 5. Закона о раду. Применом одредбе члана 191. став 1. и 2. Закона о раду, обавезан је тужени да тужиљу врати на рад и да јој исплату накнаду штете у виду изгубљене зараде и уплати доприносе у износима утврђеним вештачењем.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су поништили оспорено решење о отказу уговора о раду од 10.02.2020. године, обавезали туженог да тужиљу врати на рад и да јој накнади штету у висини изгубљене зараде уз уплату доприноса.

Чланом 179. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...95/18) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то: ако несавесно или немарно извршава радне обавезе (тачка 1.) и ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду (тачка 5.).

Чланом 81. Колективног уговора туженог од 15.12.2017. године прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреде радне обавезе и то: 1. ако несавесно или немарно извршава радне обавезе; 3. ако не извршава или несавесно, неблаговремено и немарно извршава радне дужности и обавезе; 5. ако се удаљи са радног места без дозволе надређеног; 6. ако самовољно прекине рад; 17. ако не поступи у складу са правилима пословања послодавца; 18. ако не извршава своје радне обавезе предвиђене уговором о раду, описом послова, интерним упутствима, процедурама, инструкцијама код послодавца и слично; 45. ако запослени учествује у незаконитом штрајку и/или учествује у организовању незаконитог штрајка. Отказни разлози тужиље садржани су и у члану 13. Уговора о раду од 03.01.2018. године.

Оцењујући законитост одлуке о престанку радног односа, нижестепени судови су правилно оценили оправданост разлога за отказ уговора о раду уз правилан закључак да тужени није доказао да је тужила својом кривицом, као нужним условом за давање отказа по основу наведеном у самом решењу, учинила повреду радне обавезе – самовољни прекид рада код неспорно утврђеног да је производна линија на којој је тужила радила заустављена, да то није учинила тужила и да тужила није могла да настави да ради, те да се не ради о самовољном прекиду рада, па у одсуству кривице тужиље нема ни услова за примену отказних разлога из побијаног решења. Решење о отказу уговора о раду не садржи конкретизацију повреде осталих радних обавеза које се тужили стављају на терет, како је то правилно закључено од стране нижестепених судова те да у одсуству конкретизације повреде радних обавеза следи да се тужили не могу ни приписати повреде које нису конкретизоване, а које нису ни наведене у упозорењу у отказу уговора о раду.

Ревизијом се кроз погрешну примену материјалног права оспорава чињенично стање, што не представља ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Из изнетог на основу члана 414. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Међутим, одлука нижестепених судова да се наложи туженом да тужиљу распореди у складу са њеном стручном спремом, знањем и способностима, представља битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, с обзиром да суд не врши распоређивање запослених и не може одредити враћање на раније, односно послове које обавља или послове који одговарају њеној стручној спреми, с обзиром да распоређивање запосленог на одговарајуће послове и радне задатке спада у домен аутономне регулативе послодавца, а не у надлежности суда.

Из изнетих разлога, а применом члана 415. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, јер тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**